

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

F

HUBUNGAN DI ANTARA BEBAN TUGAS GURU DENGAN KEPIMPINAN GURU DI SEKOLAH RENDAH DAERAH PERAK TENGAH

ZULKIPLI BIN ZAKARIA

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

DISERTASI DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK
MEMPEROLEH IJAZAH SARJANA PENDIDIKAN
(PENGURUSAN PENDIDIKAN)
(MOD PENYELIDIKAN DAN KERJA KURSUS)

FAKULTI PENGURUSAN DAN EKONOMI
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2020

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

Sila tanda (\checkmark)
 Kertas Projek
 Sarjana Penyelidikan
 Sarjana Penyelidikan dan Kerja Kursus
 Doktor Falsafah

✓

INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH

PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN

Perakuan ini telah dibuat pada **15**.....(hari bulan).....**09**..... (bulan) **20**.....

i. Perakuan pelajar:

Saya, **ZULKIPLI BIN ZAKARIA M20161000549 FPE** _____ (SILA NYATAKAN NAMA PELAJAR, NO. MATRIK DAN FAKULTI) dengan ini mengaku bahawa disertasi/tesis yang bertajuk **HUBUNGAN DI ANTARA BEBAN TUGAS GURU DENGAN KEPIMPINAN GURU DI SEKOLAH RENDAH DAERAH PERAK TENGAH, PERAK DARUL RIDZUAN**

adalah hasil kerja saya sendiri. Saya tidak memplagiat dan apa-apa penggunaan mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan, ekstrak, rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dinyatakan dengan sejelasnya dan secukupnya

Tandatangan pelajar

isi

ii. Perakuan Penyelia:

Saya, **PROF. MADYA DR JAMAL @ NORDIN YUNUS** (NAMA PENYELIA) dengan ini mengesahkan bahawa hasil kerja pelajar yang bertajuk **HUBUNGAN DI ANTARA BEBAN TUGAS GURU DENGAN KEPIMPINAN GURU DI SEKOLAH RENDAH DAERAH PERAK TENGAH, PERAK DARUL RIDZUAN.**

(TAJUK) dihasilkan oleh pelajar seperti nama di atas, dan telah diserahkan kepada Institut Pengajian SiswaZah bagi memenuhi sebahagian/sepenuhnya syarat untuk memperoleh Ijazah **SARJANA PENGURUSAN PENDIDIKAN** _____ (SLA NYATAKAN NAMA IJAZAH).

15 / 09 / 2020

Tarikh

Tandatangan Penyelia

**INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH /
INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES****BORANG PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS/DISERTASI/LAPORAN KERTAS PROJEK
DECLARATION OF THESIS/DISSERTATION/PROJECT PAPER FORM**

Tajuk / Title:

**HUBUNGAN DI ANTARA BEBAN TUGAS GURU DENGAN KEPIMPINAN
GURU DI SEKOLAH RENDAH DAERAH PERAK TENGAH**

No. Matrik / Matric's No.:

M20161000549

Saya / I:

ZULKIPLI BIN ZAKARIA

(Nama pelajar / Student's Name)

mengaku membenarkan Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek (Kedoktoran/Sarjana)* ini disimpan di Universiti Pendidikan Sultan Idris (Perpustakaan Tuanku Bainun) dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:-

acknowledged that Universiti Pendidikan Sultan Idris (Tuanku Bainun Library) reserves the right as follows:-

1. Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek ini adalah hak milik UPSI.
The thesis is the property of Universiti Pendidikan Sultan Idris
2. Perpustakaan Tuanku Bainun dibenarkan membuat salinan untuk tujuan rujukan dan penyelidikan.
Tuanku Bainun Library has the right to make copies for the purpose of reference and research.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan Tesis/Disertasi ini sebagai bahan pertukaran antara Institusi Pengajian Tinggi.
The Library has the right to make copies of the thesis for academic exchange.
4. Sila tandakan (✓) bagi pilihan kategori di bawah / Please tick (✓) for category below:-

 SULIT/CONFIDENTIAL

Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub dalam Akta Rahsia Rasmi 1972. / Contains confidential information under the Official Secret Act 1972

 TERHAD/RESTRICTED

Mengandungi maklumat terhad yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan ini dijalankan. / Contains restricted information as specified by the organization where research was done.

 TIDAK TERHAD / OPEN ACCESS

(Tandatangan Pelajar/ Signature)

 Prof. Madya DR. Jamal @ Nordin Yunus
 (Penaruh Kanon)

 Fakulti Penanaman & Ekologi
 (Tandatangan Penyelia / Signature of Supervisor)
 & (Nama & Cop Rasmi / Name & Official Stamp)
Tarikh: 15 / 10 / 2020

Catatan: Jika Tesis/Disertasi ini **SULIT @ TERHAD**, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh laporan ini perlu dikelaskan sebagai **SULIT** dan **TERHAD**.

Notes: If the thesis is CONFIDENTIAL or RESTRICTED, please attach with the letter from the organization with period and reasons for confidentiality or restriction.

PENGHARGAAN

Alhamdulillah,

Segala puji bagi Allah S.W.T. Bersyukur saya ke hadrat Ilahi kerana dengan limpah kurnia dan kudrat-Nya dapat saya menyempurnakan disertasi ini. Ucapan penghargaan dan terima kasih yang tidak terhingga saya tujukan kepada Pensyarah Penyelia Utama, Prof. Madya Dr. Jamal @ Nordin Yunus serta penyelia bersama Prof. Madya Dr. Khalip Musa di atas bimbingan, tunjuk ajar, teguran, saranan, motivasi, dorongan dan perkongsian idea serta kesabaran sewaktu membimbing saya dengan penuh dedikasi sepanjang saya menjalankan kajian ini. Semoga Allah S.W.T. dapat membalas segala jasa dan kebaikan ini. Sekalung penghargaan terima kasih juga ditujukan kepada pensyarah-pensyarah di Fakulti Pengurusan dan Ekonomi, UPSI yang telah mencerahkan ilmu pengetahuan yang begitu bermakna kepada saya. Ucapan terima kasih juga ditujukan kepada Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM), Jabatan Pendidikan Negeri Perak, di atas kebenaran yang diberikan untuk menjalankan kajian ini. Terima kasih juga kepada Bahagian Tajaan, KPM kerana meluluskan kepada saya Cuti Belajar Bergaji Penuh Dengan Hadiah Latihan Persekutuan (HLP) bagi menyempurnakan pengajian ini. Tidak lupa juga penghargaan ditujukan kepada guru besar, penolong kanan , dan khususnya pada semua guru di sekolah rendah di Daerah Perak Tengah yang telah memberikan kerjasama yang amat baik sepanjang saya menjalankan penyelidikan ini. Kepada rakan-rakan seperjuangan pelajar Sarjana Pengurusan Pendidikan sesi 2016/2017, terima kasih atas sokongan, bantuan berupa buah fikiran, bimbingan dan motivasi yang diberikan ketika sama-sama berjuang menyiapkan tugas ini. Kepada isteri-isteri tersayang, Patmawati binti Yusoff dan Siti Jariah binti Selamat, terima kasih diucapkan kerana sentiasa memberikan semangat dan sokongan yang padu untuk saya menimba ilmu serta meneruskan pengajian ini.

ABSTRAK

Kajian ini dijalankan untuk menentukan hubungan di antara beban tugas guru dengan kepimpinan guru di sekolah rendah di daerah Perak Tengah. Reka bentuk kajian ini adalah kajian tinjauan secara kuantitatif. Konstruk beban tugas dan kepimpinan adalah berdasarkan kepada teori Herzberg dan model kepimpinan Katzemeyer dan Moller. Sampel kajian telah dipilih secara rawak bersistematik iaitu seramai 291 guru daripada populasi kajian seramai 1,169 guru. Soal selidik digunakan sebagai alat kajian untuk mengumpul data kajian. Data kajian dianalisis secara deskriptif dan inferens menggunakan kekerapan, peratusan, min, sisihan piawai dan korelasi Pearson. Dapatkan kajian menunjukkan guru menyatakan bahawa beban tugas mereka adalah kurang berat ($M = 3.39$; $SP = 0.87$). Dalam konteks kepimpinan, guru percaya bahawa pentadbir sekolah amat kerap ($M = 3.77$; $SP = 0.79$) mengurus sekolah dalam aspek pembangunan, hubungan kerjasama, penyertaan, komunikasi, persekitaran positif, autonomi dan pengiktirafan. Walaubagaimanapun, dapatkan kajian menunjukkan tidak terdapat hubungan yang signifikan ($r = 0.029$; $p > 0.05$) di antara beban tugas dengan kepimpinan guru. Kesimpulannya, kajian ini menunjukkan bahawa beban tugas guru bukanlah merupakan faktor utama yang memberi kesan terhadap kepimpinan guru di sekolah rendah di daerah Perak Tengah. Impikasi kajian menunjukkan kepimpinan guru perlu diperkasakan untuk meningkatkan kualiti profesional guru.

RELATIONSHIP BETWEEN TEACHERS' WORKLOAD AND TEACHERS' LEADERSHIP AT PRIMARY SCHOOL IN PERAK TENGAH DISTRICT

ABSTRACT

This study was conducted to determine the relationship between teachers' workload and teachers' leadership at primary schools in Perak Tengah district. The research design for the study was a survey method. The constructs of teachers' workload and leadership are based on Herzberg's theory and Katzemeyer and Moller Leadership Model. Selection of sample in this study was based on systematic random sampling where a sample of 291 teachers was selected from the population of 1,169 teachers. Questionnaire was used as a tool for collecting data. This data was analysed descriptively and inferentially by using frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson correlation. Overall, the main finding of the study showed that teachers stated that their workload was less heavy ($M = 3.39$; $SD = 0.87$). In the context of leadership, teachers believed that school administrators often ($M = 3.77$; $SD = 0.79$) manage schools in terms of development, collegiality, participation, communication, creating positive environment, fostering autonomy, and giving recognition. However, the data of the study showed that there was no significant relationship ($r = 0.029$; $p > 0.05$) between teachers' workload and teacher's leadership. In conclusion, this study shows that the workload of teachers is not a major factor that affects teachers' leadership in primary schools in Perak Tengah district. The implication of the study indicate that teacher's leadership needs to be strengthened to enhance the professional quality of the teachers.

KANDUNGAN

Muka Surat

PENGAKUAN	ii
BORANG PENGESAHAN PENYERAHAN DESERTASI	iii
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	viii
SENARAI RAJAH	ix
SENARAI SINGKATAN	x

1.1 Pendahuluan	1
1.2 Latar Belakang Kajian	5
1.3 Pernyataan Masalah	7
1.4 Tujuan Kajian	9
1.5 Objektif Kajian	10
1.6 Soalan Kajian	10
1.7 Hipotesis Kajian	11
1.8 Kerangka Teori / kerangka Konseptual Kajian	12
1.9 Kepentingan Kajian	14
1.10 Batasan Kajian	16
1.11 Definisi Operasi	
1.11.1 Beban Tugas	17

1.11.2 Guru	18
1.11.3 Tugas Akademik	18
1.11.4 Tugas Bukan Akademik	19
1.11.5 Kepimpinan Guru	21
1.11.6 Sekolah Rendah	24
1.12 Rumusan	25

BAB 2 TINJAUAN LITERATUR

2.1 Pengenalan	26
2.2 Teori / Konsep	
2.2.1 Beban Tugas Guru	27
2.2.2 Kepimpinan Guru	29
2.2.3 Evolusi Kepimpinan Guru	31
2.2.4 Kepimpinan Guru di Malaysia	33
2.2.5 Definisi Kepimpinan Guru	36
2.2.6 Model-model Kepimpinan Guru	39
2.2.7 Pemilihan Model Kepimpinan Guru Dalam Kajian	52
2.2.8 Batasan Kepimpinan Guru	53
2.2.9 Halangan Hubungan	53
2.2.10 Peranan Pemimpin Guru	55
2.2.11 Tahap Kepimpinan Guru	58
2.3 Kajian Lepas	
2.3.1 Beban Tugas Guru	59
2.3.2 Kepimpinan Guru	70
2.4 Rumusan	75

BAB 3 METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pengenalan	76
3.2	Reka Bentuk Kajian	78
3.3	Populasi dan Sampel	79
3.4	Instrumen Kajian	80
3.4.1	Bahagian A Demografi Responden	82
3.4.2	Bahagian B Soal Selidik Beban Tugas Guru	82
3.4.3	Bahagian C Soal Selidik Kepimpinan Guru	83
3.5	Kajian Rintis	83
3.6	Kesahan Instrumen	84
3.6.1	Kesahan Muka	85
3.6.2	Ujian Kebolehpercayaan	85
3.6.3	Ujian Normaliti	87
3.7	Prosedur Pengumpulan Data	88
3.8	Analisis Data	89
3.9	Rumusan	92

BAB 4 DAPATAN KAJIAN

4.1	Pengenalan	93
4.2	Analisis Bilangan Soal Selidik	94
4.3	Analisis Profil Responden	94
4.3.1	Analisis Taburan Responden Mengikut Jantina	95
4.3.2	Analisis Taburan Responden Mengikut Umur	96
4.3.3	Analisis Taburan Responden Mengikut Taraf Perkahwinan	96
4.3.4	Analisis Responden Mengikut Keturunan	97

4.3.5	Analisis Taburan Responden Mengikut Pengalaman Mengajar Sebagai Guru	98
4.3.6	Analisis Taburan Responden Mengikut Gred Jawatan	99
4.3.7	Analisis Taburan Responden Mengikut Jawatan Pentadbiran	100
4.4	Tahap Beban Tugas Akademik Guru	101
4.4.1	Analisis Tahap Beban Tugas Guru Dari Aspek Tugas akademik	101
4.4.2	Analisis Tahap Beban Tugas Guru Dari Aspek Tugas Bukan Akademik	105
4.5	Tahap Kepimpinan Guru	111
4.5.1	Analisis Tahap Kepimpinan Guru di Sekolah Rendah Daerah Perak Tengah	112
4.6	Analisis ANOVA dan Pengujian Hipotesis Kajian	130
4.7	Keputusan ANOVA Bagi Beban Tugas Mengikut Pengalaman	130
4.8	Analisis Korelasi dan Pengujian Hipotesis Kajian	135
4.9	Rumusan	137

BAB 5 RUMUSAN, PERBINCANGAN DAN CADANGAN

5.1	Pengenalan	138
5.2	Rumusan Kajian	139
5.2.1	Tahap Beban Tugas Guru	140
5.2.2	Tahap Kepimpinan Guru	141
5.2.3	Perbezaan Antara Beban Tugas Guru Mengikut Pengalaman Kerja Guru	143
5.2.4	Hubungan Beban Tugas Guru dengan Kepimpinan Guru	143
5.3	Perbincangan dapatan kajian	145

5.4	Implikasi kajian	152
5.4.1	Implikasi kajian terhadap Guru-guru	153
5.4.2	Implikasi kajian terhadap Pihak Pentadbir Sekolah	154
5.4.3	Implikasi kajian terhadap Pihak Jabatan Pendidikan dan Kementerian Pendidikan	155
5.5	Cadangan Kajian Masa Depan	156
5.6	Kesimpulan dan Penutup	158
RUJUKAN		160
LAMPIRAN		
A	Kesahan Muka	
B	Borang soal Selidik	
C	Saiz dan Jadual Penentuan Sampel Krejcie Morgan	
D	Surat Kebenaran EPRD	
E	Surat Kebenaran Jabatan Pendidikan Perak	

SENARAI JADUAL

No. Jadual	Muka Surat
3.1 Sumber Soal selidik Kajian	81
3.2 Skala Likert Lima Mata Bagi Instrumen Bahagaian B	82
3.3 Skala Likert Lima Mata Bagi Instrumen Bahagaian C	83
3.4 Jadual Kebolehpercayaan Alat Ukur Kajian	86
3.5 Ujian Normaliti	87
3.6 Kaedah Penganalisisan Data	90
3.7 Interpretasi Skor Min Bagi Data 5 Skala Beban Tugas guru	90
3.8 Interpretasi Skor Min Bagi Data 5 Skala Kepimpinan Guru	91
3.9 Penentuan Korelasi Berdasarkan Pekali Korelasi (r)	91
4.1 Taburan Responden Mengikut Jantina	95
4.2 Taburan Responden Mengikut Umur	96
4.3 Taburan Responden Mengikut Taraf Perkahwinan	97
4.4 Taburan Responden Mengikut Keturunan	97
4.5 Taburan Responden Mengikut Pengalaman Mengajar Sebagai Guru	98
4.6 Taburan Responden Mengikut Gred Jawatan	99
4.7 Taburan Responden Mengikut Gred Jawatan Pentadbiran	100

4.8	Taburan Pendapat Responden Bagi Penyataan Tugas Akademik	102
4.9	Taburan Pendapat Responden Bagi Aspek Tugas Bukan Akademik	106
4.10	Keputusan Analisis Skor Min Tahap Beban Tugas Guru	111
4.11	Tahap Kecenderungan Skor Min Bagi Data 5 Skala	112
4.12	Taburan Pendapat Responden Bagi Aspek Tumpuan Pembangunan	113
4.13	Taburan Pendapat Responden Bagi Aspek Pengiktirafan	115
4.14	Taburan Pendapat Responden Bagi Aspek Autonomi	117
4.15	Taburan Pendapat Responden Bagi Aspek Hubungan Kerjasama	119
4.16	Taburan Pendapat Responden Bagi Aspek Penyertaan.	122
4.17	Taburan Pendapat Responden Bagi Aspek Komunikasi Terbuka	124
4.18	Taburan Pendapat Responden Bagi Aspek Persekutaran Yang Positif.	127
4.19	Keputusan Analisis Skor Min Tahap Kepimpinan Guru	129
4.20	Ujian ANOVA Beban Tugas Guru Berdasarkan Pengalaman Respondan	131
4.21	Test of Homogeneity of Variances	132
4.22	Keputusan <i>Turkey Multiple Comparisons</i> bagi Pengalaman	132
4.23	Rumusan Hipotesis Kajian	134
4.24	Analisis Korelasi Antara Beban Tugas Dengan Tahap Kepimpinan	136
4.25	Penentuan Korelasi Berdasarkan Pekali Korelasi (r)	136

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

xiv

SENARAI RAJAH

No. Rajah

Muka Surat

1.1	Pemboleh Ubah Bebas dan Pemboleh Ubah Bersandar	14
-----	---	----

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

SENARAI SINGKATAN

LINUS	Literasi dan Numerasi
KPM	Kementerian Pelajaran Malaysia
PPPM	Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia
KPP	Komuniti Pembelajaran Profesional
UPSR	Ujian Penilaian Sekolah Rendah
TLEC	<i>Teacher Leadership Exploratory Consortium</i>
IPG	Institusi Pendidikan Guru
KBAT	Kemahiran Berfikir Aras Tinggi
PPB	Pembangunan Profesionalisme Berterusan
LDT	05-4506832 ptbupsi <i>Leadership Development For Teachers Model</i>
TLSA	<i>Teacher Leadership Self Assessment</i>
TLSS	<i>Teacher Leadership School Survey</i>
TLMS	<i>Teacher Leader Model Standards</i>
ILO	Pertubuhan Buruh Antarabangsa
PPD	Pejabat Pelajaran Daerah
IEL	<i>Institute for Educational Leadership</i>
ANOVA	<i>Analysis of variance</i>

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

BAB 1

PENGENALAN

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

1.1 Pendahuluan

Beban tugas guru menjadi isu hangat yang diperkatakan dalam dunia pendidikan. Antara isu utamanya adalah beban tugas pentadbiran serta perkeranian yang mengganggu serta memberi tekanan terhadap tugas hakiki guru iaitu mendidik dan mengajar. Isu ini telah mendapat perhatian semua pihak terutamanya warga pendidikan termasuk mantan Menteri Pendidikan, sehingga dalam ucapan pertama YB Dr Maszlee Malik semasa

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

beliau dilantik menjadi Menteri Pendidikan yang baharu pun beliau menyentuh akan memberi tumpuan terhadap isu beban tugas guru. Beliau juga telah mengumumkan semasa majlis amanat menteri pendidikan pada 14 Januari 2019. Lima inisiatif Kementerian Pendidikan telah diwujudkan bagi meringankan bebanan tugas guru dalam negara. Lima inisiatif tersebut adalah pengurusan data dan *system online*, memudahkan pengurusan fail dan dokumentasi, pihak sekolah merangka sendiri pelaksanaan Literasi dan Numerasi (LINUS) yang bersesuaian dengan keperluan murid susulan pemansuhan Peperiksaan Tahap Satu, penyeragaman borang dan proses pemantauan serta penyelarasaran penubuhan jawatankuasa di peringkat sekolah bagi memastikan pelbagai jawatankuasa yang tidak berkaitan dengan tugas mendidik dimansuhkan (Portal Rasmi Kementerian Pendidikan Malaysia, 2019). Kesemua inisiatif yang menjadi tumpuan utama Kementerian Pendidikan pada tahun 2019 tersebut merupakan perancangan jangka pendek di bawah bahagian proses pengajaran. Sememangnya tugas guru meliputi pelbagai aspek yang sangat luas. Oleh itu, dengan adanya inisiatif baharu ini sedikit sebanyak diharapkan dapat meringankan tugas-tugas guru di sekolah kerana pendidikan bukan sekadar memindahkan ilmu pengetahuan dari pendidik kepada anak didik sahaja, malah gurulah yang diamanahkan untuk mendidik murid supaya menjadi insan yang berjaya.

Selain daripada memenuhi peranan di atas yang melibatkan bidang kurikulum dan kokurikulum, guru juga terpaksa melakukan kerja-kerja sosial seperti tugas tugas berhubung dengan masyarakat dan sekolah (Muhammad Shukri Salleh, 1998). Guru bukan sahaja diperlukan untuk tugas hakiki iaitu mengajar malah para guru turut dibebani

dengan tugas lain seperti menguruskan bilik darjah, aktiviti kokurikulum, hal-hal berkaitan murid, pentadbiran dan perkeranian serta tugas-tugas tambahan lain yang perlu dibuat mengikut keperluan semasa seperti yang dinyatakan oleh Perdana Menteri, Tan Sri Muhyiddin Yassin (Utusan, 31 Mac 2010). Kerja-kerja perkeranian yang terpaksa dijalankan ini menambahkan lagi beban tugas guru di sekolah. Beban tugas di luar bidang pengajaran yang terpaksa dilakukan dengan banyak akan menjelaskan tugas utama para guru iaitu mengajar.

Selain itu, kepimpinan guru juga menjadi perhatian sejak Kementerian Pelajaran Malaysia (KPM) memperkenalkan Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013-2025. Kepimpinan di sekolah telah diperluas kepada guru-guru terutamanya mereka yang memegang jawatan kepimpinan di sekolah. Usaha penambahan sekolah bergantung bukan sahaja kepada keupayaan kepimpinan pengajaran dalam kalangan pengetua, tetapi juga melibatkan kepimpinan pengajaran guru sekolah, (Norashikin Abu Bakar, Ramli Basri, dan Nurnazahiah Abas, 2013). Penstrukturran dan pembentukan program mampu membina kepimpinan guru dan memberi kesan kepada pengajaran dan pemudah cara di dalam bilik darjah serta penglibatan murid. Kepentingan kepimpinan guru ini turut disokong oleh kajian daripada Nor Asma Sheirnawani, Mohd Asri, Rohaila, dan Hamidah (2015) yang bertajuk "Kesahan Model Amalan Kepimpinan Guru". Secara ringkasnya, kepimpinan guru merupakan elemen yang amat penting dan harus diaplikasikan serta diperaktikkan dalam kalangan guru di sekolah. Guru juga mampu membuat berkolaboratif dalam menyelesaikan permasalahan sekolah (Ainol Ismail, 2015).

Aspek kepimpinan guru adalah antara elemen yang dapat membantu pelaksanaan perubahan secara berkesan di sekolah. Pelaksanaan perubahan dalam pendidikan mempengaruhi situasi kerja seperti motivasi, semangat, beban tugas, dan kepuasan bekerja (Raja Maria Diana Raja Ali, 2011). Oleh itu, aspek kepimpinan guru perlu seimbang dengan beban tugas. Dengan ini, guru akan dapat menjalankan tugas dan tanggungjawab dengan lebih baik. Sistem pendidikan pada hari ini menuntut guru-guru bekerja kuat untuk memastikan kejayaannya. Guru bukan sekadar mengajar semata-mata tetapi mendidik pelajar. Tugas seorang pendidik pula ialah sebagai pengajar yang menyampaikan ilmu pengetahuan, membentuk sikap dan akhlak pelajar serta memperkembangkan potensi mereka.

Di samping peranan utama ini, guru juga mempunyai peranan lain seperti sebagai perancang, pemudah cara, pembimbing, pentadbir, pembimbing, pengelola dan penilai (Muhammad Shukri Salleh, 1998). Setiap satu daripadanya mengarah kepada peningkatan keberkesanan proses pengajaran dan pemudah cara. Oleh itu, beban tugas guru ini perlu dikaji dengan lebih baik bagi mendapatkan maklumat sebenar kerana bebanan tugas yang tidak tertanggung oleh para guru boleh melemahkan semangat para guru dan seterusnya akan memberi kesan kepada kepimpinan guru-guru di sekolah.

1.2 Latar Belakang Kajian

Isu serta cabaran terhadap profesion perguruan sentiasa berubah mengikut peredaran masa. Peranan guru sebagai sumber ilmu pengetahuan yang utama kepada pelajar telah bertukar kepada guru sebagai pemudah cara dalam proses pengajaran dan pembelajaran, agen perubahan dan sumber pemberi maklumat kepada pelajar (Muhammad Shukri Salleh, 1998). Prestasi murid yang lemah selalu dikaitkan dengan kelemahan kompetensi ataupun kecekapan pengajaran seseorang guru. Ini tidak dapat dinafikan kerana seseorang guru yang tidak cekap dalam pengajaran sudah tentu tidak mampu menyampaikan pengajaran dan pembelajaran yang bermutu kepada pelajar mereka.

Dalam kajian Mohd Yusri dan Aziz (2014) telah menyatakan bahawa guru yang hilang keyakinan atau efikasi akan menyebabkan kompetensi pengajaran menjadi lemah. Justeru, ini menyebabkan gejala tekanan dan burnout di kalangan guru dan menjelaskan kualiti pengajaran dan pembelajaran. Beban tugas guru yang amat berat merupakan salah satu penyebab kepada masalah tekanan tersebut.

Selain itu menurut Noor Hassim, Zaharah Zainuddin dan Mohd Rizal (2010) faktor lain yang turut menjadi satu bebanan kepada tugas guru adalah pengagihan tugas yang tidak seimbang dalam kalangan guru-guru, sikap pentadbir yang pilih kasih dan tidak adil terhadap guru-guru tertentu, tugas-tugas sampingan yang diberikan secara mendadak

kepada para guru serta tugas sampingan yang dibebankan di bahu guru-guru oleh pihak atas dan pentadbir.

Aziah Ismail, Loh, dan Abdul Ghani Kanesan (2015) menyatakan bahawa efikasi kendiri guru dikaitkan dengan peningkatan kualiti sesebuah sekolah melalui usaha Komuniti Pembelajaran Profesional (KPP). KPP telah dilaksanakan di sekolah untuk mewujudkan dan mengekalkan kualiti guru di sesebuah sekolah. Selain itu, Nolan (2009) menjelaskan bahawa pelaksanaan KPP di sekolah dapat mengurangkan pengasingan guru, meningkatkan komitmen guru serta dapat meningkatkan strategi pengajaran dan pembelajaran guru. Namun, guru-guru masih kurang mengamalkan budaya perkongsian sesama guru lain dari segi bahan pengajaran dan pengalaman kerana mereka cenderung untuk bekerja bersendirian.

Menurut Aziah et al., (2015), ketiadaan perbincangan tentang kemahiran mengajar, bertindak bersendirian dan kekurangan perkongsian ilmu, akan menghalang peningkatan kemahiran pengajarannya dan sekali gus menjelaskan keberhasilan murid. Menurut Jackson, Burns, Bassett, dan Roberts (2010), kepimpinan guru ialah proses serta aktiviti yang dilakukan oleh guru bertujuan untuk mempengaruhi inividu lain termasuklah diri sendiri, rakan guru, guru besar dan ahli lain dalam komuniti sekolah untuk memperbaiki proses pengajaran dan pembelajaran bagi tujuan utama untuk meningkatkan pembelajaran dan prestasi murid.

1.3 Pernyataan Masalah

Pembangunan yang pesat dalam negara dengan pelbagai perubahan yang berlaku dalam masyarakat menuju ke arah abad ke-21 tidak akan meringankan beban tugas guru di semua peringkat baik di peringkat prasekolah mahupun di peringkat institusi pengajian tinggi. Semakin banyak kesatuan guru dan guru-guru yang menyuarakan isu mengenai bebanan dan cabaran guru masa kini.

Isu beban tugas guru ini selalu terbit di dada-dada akhbar. Antaranya adalah Beban Kerja Guru Kini Terlalu Berat – Utusan Malaysia 23 Januari 2008, Seksyen Jadi Cikgu – Berita Harian 1 April 2010, Tokoh Syor Empat Langkah Kurang Beban Tugas Guru – Berita Harian 24 Mei 2010, Tubuh Jawatankuasa Khas Kaji Beban Tugas Guru – Utusan Malaysia 1 April 2010, Guru Tidak Perlu Kerja 9 Jam – Utusan Malaysia 21 November 2011, Jawatankuasa Kerja Tangani Isu Beban Guru Sedang Laksana 28 Perakuan- Muhyiddin – Utusan Malaysia 16 Mei 2012, 14 Isu Beban Guru Ditangani – Utusan Malaysia 17 Mei 2012. Mereka berpendapat bahawa isu bebanan tugas guru merujuk kepada isu berkaitan kerja pentadbiran dan perkeranian yang dilihat memberi tekanan kepada guru-guru. Kementerian Pendidikan Malaysia telah mengambil usaha untuk mengatasi masalah ini dengan menubuhkan jawatankuasa khas bagi menangani isu beban guru pada tahun 2012. Tugas seorang guru dapat dilihat sebagai tugas yang semakin hari menjadi semakin mencabar (Suryandari, 2016).

Negara melihat bidang pendidikan ini sebagai satu bidang serta agenda terpenting negara yang sentiasa mendapat perhatian utama dan peruntukan besar setiap tahun. Kajian lepas telah membuktikan bahawa beban tugas guru ini merupakan satu isu yang perlu diberikan perhatian daripada pelbagai pihak. Tugas guru bukan hanya mengajar di dalam kelas bahkan guru juga dibebani dengan tugas bukan akademik di sekolah masing-masing. Abdul Malik (2000), menyatakan bahawa bebanan tugas yang berat, tidak menyempurnakan tugas, dimarahi oleh majikan akan menyebabkan seseorang guru itu menjadi terbebani dengan tugasnya. Ini akan menyebabkan seseorang guru itu kurang bersemangat serta kepimpinannya dalam menjalankan tugas mungkin akan terjejas.

Mantan Menteri Pendidikan telah mengumumkan pada 14 Januari 2019, lima inisiatif jangka pendek bagi mengurangkan beban guru. Namun isu ini masih menjadi isu hangat dan sering diperkatakan sehingga kini. Adakah inisiatif itu benar-benar telah meringankan beban guru atau pun sebaliknya? Bebanan tugas yang terpaksa dipikul oleh para guru ini akan menyebabkan guru-guru mengalami ketegangan iaitu antara punca yang kerap berlakunya stres dalam kalangan guru ialah beban tugas bukan tugas mengajar. Ketegangan dan stres yang tinggi dalam kalangan guru boleh menyebabkan rasa kecewa, agresif, bimbang dan mengurangkan prestasi kerja.

Hong dan Aziah Ismail (2015) menjelaskan beban kerja merupakan salah satu faktor utama yang menyebabkan timbulnya perasaan tidak puas hati, kecewa dan marah dalam kalangan guru sehingga menurunkan tahap kepimpinan seorang guru. Terdapat

rungutan daripada pihak guru yang berasa terbeban dengan tugas-tugas yang tidak sepatutnya diberikan kepada guru. Kerja-kerja perkeranian terpaksa dilakukan oleh guru selain daripada menyediakan bahan pengajaran dan mengajar di dalam kelas (Tugimin, 2009).

Dapatan Suryandari (2016) menunjukkan bahawa hubungan yang kurang baik antara pekerja, beban kerja yang berlebihan, ketidakpekaan pihak atasan dan beberapa faktor lingkungan sosial yang lain merupakan antara punca terhadap penurunan tahap kepimpinan tugas guru. Pengkaji menjelaskan beban kerja yang berlebihan menyebabkan prestasi guru menurun. Ibrahim (2003) menyatakan ada pandangan masyarakat yang menganggap guru tidak sebenarnya berhadapan dengan beban yang banyak berbanding kerjaya lain. Antara yang dilihat adalah waktu bekerja rasmi yang singkat dan jumlah cuti yang banyak amat menyenangkan guru. Justeru, isu beban tugas guru ini sebenarnya telah menjadi polemik antara masyarakat dan kaum guru. Oleh itu, dalam kajian ini akan dapat melihat sejauh mana tahap beban tugas memberi kesan terhadap kepimpinan guru itu sendiri.

1.4 Tujuan Kajian

Kajian ini bertujuan untuk mengkaji tahap beban tugas guru dan tahap kepimpinan guru di sekolah rendah dan hubungan antara keduanya.

1.5 Objektif Kajian

Secara umumnya, kajian ini bertujuan mengkaji beban tugas guru dan hubungannya dengan kepimpinan guru di sekolah rendah dalam daerah Perak Tengah.

Secara khususnya, objektif kajian adalah untuk:

- i. Mengenal pasti tahap beban tugas guru di sekolah rendah daerah Perak Tengah.
- ii. Mengenal pasti tahap kepimpinan guru di sekolah rendah daerah Perak Tengah.
- iii. Mengenal pasti perbezaan antara beban tugas guru mengikut pengalaman kerja guru di sekolah rendah daerah Perak Tengah.
- iv. Mengenal pasti hubungan di antara beban tugas guru dengan kepimpinan guru di sekolah rendah daerah Perak Tengah.

1.6 Soalan Kajian

Berdasarkan objektif kajian yang dinyatakan, soalan-soalan kajian adalah seperti yang berikut:

- i. Apakah tahap beban tugas guru di sekolah rendah dalam daerah Perak Tengah?
- ii. Apakah tahap kepimpinan guru di sekolah rendah dalam daerah Perak Tengah?

- iii. Adakah terdapat perbezaan beban tugas guru mengikut pengalaman kerja guru di sekolah rendah dalam daerah Perak Tengah?
- iv. Adakah wujud hubungan antara beban tugas guru dengan kepimpinan guru di sekolah rendah dalam daerah Perak Tengah?

1.7 Hipotesis Kajian

Hipotesis nul bagi kajian yang dijalankan adalah seperti berikut:

Ho¹: Tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara beban tugas guru mengikut pengalaman kerja guru di sekolah rendah daerah Perak Tengah.

Ho²: Tidak terdapat hubungan yang signifikan antara beban tugas guru dengan kepimpinan guru di sekolah rendah daerah Perak Tengah.

1.8 Kerangka Teori Kajian/ Kerangka Konseptual Kajian

Kerangka teorikal kajian yang digunakan dalam kajian ini adalah berdasarkan teori yang dikemukakan oleh Nelms (1993), Teori Motivasi Manusia oleh Frederick Herzberg pada tahun 1966 serta Model Pembangunan Kepimpinan Guru Katzemeyer dan Moller.

Teori Nelms (1993) menyatakan bahawa para guru seharusnya menetapkan masa bekerja mereka di sekolah selama 50 jam sahaja dalam seminggu. Walaupun masa yang ditetapkan itu tidak cukup bagi guru untuk menyelesaikan semua tugasannya mereka di sekolah namun adalah penting bagi guru untuk tidak dibebani dengan tugas kerja yang berlebihan. Guru sepatutnya tidak terbeban dengan tugas berkaitan sekolah pada waktu petang dan juga pada hujung minggu kerana mereka juga memerlukan masa untuk memenuhi keperluan keluarga serta keperluan peribadi. Satu kajian yang dilakukan oleh Gunter, Rayness, Thomas, Fielding, Butt dan Lance (2005) mendapati 95% guru bekerja pada waktu petang selepas waktu persekolahan dan hujung minggu.

Teori motivasi manusia yang diasaskan Frederick Herzberg pada tahun 1966, berfungsi sebagai teori utama yang menerangkan hubungan antara beban guru dan tahap kepimpinan mereka. Ini kerana terdapat beberapa faktor dan motivasi yang bertanggungjawab untuk mengubah tahap kepimpinan guru. Mengikut Teori Motivasi Manusia pengkaji menjelaskan perkara berkaitan motivasi manusia dalam dunia kerja.

Herzberg telah membangunkan teori motivasi dwifaktor. Kajian ini dilakukan pada motivasi seseorang berkaitan masa dan situasi yang menggalakkan mereka untuk bekerja lebih keras dan masa dan situasi yang menyebabkan kurangnya motivasi untuk bekerja.

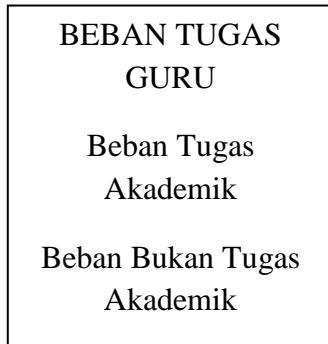
Katzenmeyer dan Moller melalui penyelidikan mereka yang meliputi lebih daripada 5.000 orang guru telah berjaya memperoleh tujuh dimensi dalam budaya sekolah yang menyokong kepada perkembangan kepimpinan guru yang berjaya. Dimensi tersebut merangkumi Tumpuan Pembangunan. Pengiktirafan. Autonomi. Hubungan Kerjasama. Penyertaan. Komunikasi Terbuka, dan Persekutaran Kerja yang Positif.

Kerangka konseptual kajian ini dibina berdasarkan kepada objektif dan persoalan kajian yang diketengahkan dalam kajian ini. Menurut rajah 1.1 Beban Tugas Guru dikelaskan sebagai pemboleh ubah bebas dan kepimpinan guru di sekolah rendah merupakan pemboleh ubah bersandar bagi kajian ini. Hubungan Pemboleh ubah bebas dengan pemboleh ubah bersandar akan dikaji melalui kajian ini.

Pemboleh Ubah Bebas

Pemboleh Ubah Bersandar

Teori Motivasi Manusia Frederick Teori Herzberg (1966) dan Nelms (1993) Model Pembangunan Kepimpinan Guru Katzemeyer dan Moller (2009)

Rajah 1.1 Pemboleh Ubah Bebas dan Pemboleh Ubah Bersandar

1.9 Kepentingan Kajian

Kajian ini membawa kepentingan bagi menambah pengetahuan serta memberi gambaran berkaitan fenomena profesion perguruan. Kajian ini dilakukan sebagai usaha untuk menambah serta mengembangkan lagi pengetahuan mengenai masalah ketegangan, tekanan atau stres yang dialami oleh guru terutamanya di sekolah rendah yang dikatakan mengalami beban kerja yang banyak. Kajian ini juga berkepentingan sebagai panduan penyeliaan dan penilaian serta mencari beberapa alternatif penyelesaian masalah tekanan kerja guru yang berkaitan dengan tahap kepemimpinan mereka di sekolah. Selain itu, kajian ini menyumbang kepada perkembangan teori yang dikemukakan serta dapat

menambahkan literatur kajian yang lebih mendalam dalam bidang akademik mengenai beban tugas guru serta kepimpinan guru di Malaysia.

Hasil daripada kajian ini, penyelidik juga berharap dapat membantu pihak-pihak yang berkepentingan misalnya melalui kajian yang dijalankan ini guru-guru dapat meluahkan rasa serta memberikan maklumat berkaitan dengan tugas yang dihadapi sebagai seorang guru. Selain itu, kajian ini juga membantu guru guru untuk mengenal pasti tahap kepimpinan diri masing-masing melalui penjelasan berkaitan Model Pembangunan Kepimpinan Guru yang dibina oleh Katzenmeyer dan Moller (2009). Di samping itu, dengan hasil dapatan diharapkan dapat membantu guru besar di seluruh daerah Perak Tengah dalam membentuk kepimpinan guru di sekolah rendah yang menyokong kepada pembentukan kepimpinan guru di sekolah.

Hasil dapatan kajian ini diharapkan dapat digunakan secara meluas bagi membantu pihak Kementerian Pendidikan Malaysia serta badan-badan yang berkaitan untuk mewujudkan inisiatif dalam usaha menyelesaikan perkara berkaitan isu guru dalam negara. Melalui kajian ini juga maklumat berkaitan perkembangan profesi pendidikan boleh digunakan oleh pihak Jabatan Pendidikan bagi merancang dan menganjurkan kursus yang lebih berkesan untuk mempertingkatkan tahap kepimpinan guru di sekolah. Apabila pelbagai inisiatif dan aktiviti bagi meningkatkan kepimpinan guru dijalankan serta isu berkaitan bebanan tugas berjaya diatasi oleh pihak Jabatan Pendidikan, impak positif daripada usaha ini pasti akan muncul sekaligus dapat memperkasakan profesi perguruan.

1.10 Batasan Kajian

Dalam kajian ini, penyelidik membatas kajian kepada perkara-perkara tertentu sahaja supaya skop kajian tidak terlalu luas. Batasan-batasan kajian meliputi tempat kajian, sampel kajian dan aspek kajian yang dipilih. Tempat kajian yang dilakukan adalah di sekolah rendah dalam daerah Perak Tengah. Kajian ini hanya terbatas kepada guru-guru yang mengajar di sekolah rendah kebangsaan dalam daerah Perak Tengah. Pengkaji akan memilih 291 orang guru daripada 1169 orang populasi sebenar secara rawak mudah untuk dijadikan sampel kajian. Aspek kajian bertumpu pada tahap beban tugas guru serta kepimpinan guru.

1.11 Definisi Operasi

1.11.1 Beban Tugas

Beban tugas merujuk kepada tanggungjawab yang harus dipikul dan dilakukan oleh para guru. Tanggungjawab ini merangkumi tanggungjawab di dalam bilik darjah mahu pun di luar bilik darjah bagi menyelesaikan kerja-kerja sekolah. Beban tugas seseorang itu boleh diukur dan dinilai dengan melihat. Misalnya, jumlah masa yang diperuntukkan untuk menyelesaikan sesuatu tugas boleh dijadikan sebagai ukuran tahap beban tugas itu. Selain itu, beban tugas juga membawa bermaksud jumlah penggunaan masa oleh seseorang guru itu bagi menjalankan tanggungjawab serta tugas-tugas yang berbentuk akademik dan bukan akademik sama ada di dalam bilik darjah maupun di luar bilik darjah. Tugas-tugas rasmi yang telah diberikan oleh pihak sekolah yang mesti dilaksanakan oleh seseorang guru sepanjang masa juga merupakan beban tugas. Dalam kajian ini beban tugas guru merujuk kepada tahap beban tugas yang ditanggung oleh guru-guru dalam tugas akademik dan tugas bukan akademik. Tahap itu pula dinilai oleh guru-guru itu sendiri berdasarkan apa yang ditanggung oleh guru-guru tersebut dengan meletakkan tahap amat tidak berat, tidak berat, kurang berat, berat dan amat berat terhadap item-item yang disenaraikan melalui soal-selidik.

1.11.2 Guru

Guru membawa erti seseorang yang telah disahkan jawatannya serta telah dilantik oleh pihak Kementerian Pendidikan Malaysia. Guru juga merupakan seseorang membawa tugas untuk mengajar dan membimbing pelajar-pelajar sekolah berdasarkan tugas-tugas serta tanggungjawab yang telah ditentukan oleh pihak Kementerian Pendidikan Malaysia. Selain itu, guru merupakan seseorang yang bertugas mengajar, mendidik dan membimbing pelajar-pelajar di institusi pendidikan formal seperti sekolah berdasarkan peruntukan waktu dan tugas-tugas yang diberikan.

1.11.3 Tugas Akademik

Tugas akademik membawa maksud tugas-tugas yang perlu dilakukan oleh seorang guru berkaitan dengan proses pembelajaran dan pengajaran yang formal. Tugas ini bukan sahaja merangkumi aktiviti di dalam bilik darjah, malah ianya merangkumi tugas di luar bilik darjah. Hanya guru-guru yang mempunyai kelayakan dalam bidang tertentu sahaja akan menjalankan tugas akademik. Beban tugas akademik ini dapat dibahagikan kepada dua tugas yang berbza iaitu tugas akademik rutin harian serta tugas akademik bermusim (Abdull Sukor Shaari, Abd Rahim Romlee dan Mohamad Yazi Kerya, 2006).

Bagi beban tugas akademik yang dinyatakan dalam kajian ini adalah merujuk kepada tugas utama seorang guru misalnya mengajar mata pelajaran opsyen, mengajar mata pelajaran bukan opsyen serta tugas-tugas lain seperti menyediakan Alat Bahan Bantu Mengajar (ABBM), membuat penyediaan untuk Buku Rekod Mengajar, memeriksa serta menyemak buku pelajar, membuat persediaan bagi aktiviti pembelajaran dan pengajaran, serta menjalankan tugas guru-guru yang tidak hadir ke sekolah (berkursus, cuti sakit dan sebagainya).

Beban tugas akademik bermusim pula merupakan tugas guru yang harus dilakukan secara bermusim misalnya secara bulanan mahu pun tahunan. Tugas ini meliputi tugas-tugas guru seperti penyediaan kertas soalan sebagai contoh, penyediaan soalan peperiksaan bulanan serta tahunan, soalan peperiksaan percubaan dan soalan latih tubi. Tugas-tugas seperti memeriksa kertas soalan, memeriksa kertas jawapan latih tubi, mengajar kelas tambahan serta menghadiri mesyuarat merupakan contoh lain bagi tugas akademik bermusim.

1.11.4 Tugas Bukan Akademik

Tugas bukan akademik dalam kajian ini merupakan tugas-tugas bukan akademik yang dijalankan di dalam sesebuah sekolah. Tugas bukan akademik merupakan tugas yang tidak melibatkan serta tidak berkait dengan proses pengajaran dan pembelajaran secara formal. Tugas bukan akademik ini bukan sahaja dilakukan oleh guru-guru di sekolah malah boleh juga dilakukan oleh mereka yang bukan bekerja sebagai seorang guru. Tugas-tugas khas seperti perkeranian, tugas-tugas khas serta tugas kokurikulum merupakan salah satu contoh bagi tugas bukan akademik. Menurut Abdull Shukor et al., (2006) tugas bukan akademik terbahagi kepada dua tugasan iaitu tugas bukan akademik rutin yang dilakukan secara harian serta tugas bukan akademik bermusim yang dijalankan oleh guru mengikut musim.

Terdapat pelbagai contoh tugas bukan akademik rutin yang digalas oleh guru-guru disekolah misalnya merekod semua butiran peribadi dan prestasi pelajar pada rekod pelajar, mengambil kehadiran pelajar harian, menyediakan dan mengisi borang kelulusan pelajar yang digunakan untuk tujuan mengeluarkan Sijil Berhenti Sekolah, memberi nasihat, membimbing dan memotivasi para pelajar, memastikan kelas sentiasa berada di tempat yang bersih, menjaga bilik darjah ceria, bekerja sebagai Guru / Guru Penasihat Persatuan, menjalankan tugas sebagai Guru Penasihat Rumah Sukan, menghadiri mesyuarat sekolah, melaksanakan tugas perkeranian, dan melaksanakan tanggungjawab khusus.

Beban tugas bukan akademik bermusim termasuk tugas-tugas seperti menyediakan dan mengeluarkan dokumen untuk soalan ujian bulanan (menaip, mencetak, organisasi, pengedaran, dan sebagainya), penyediaan kertas peperiksaan semester (menaip, mencetak,, penyediaan), pengeluaran soalan yang berkaitan dengan latihan (menaip, mencetak, menyusun, mengedarkan, dan sebagainya), mengisi markah secara atas talian, merekod markah peperiksaan penggal atau semester ke dalam Buku Rekod Guru dan merekod markah peperiksaan percubaan UPSR ke dalam Buku Rekod Guru.

1.11.5   Kepimpinan guru

Katzenmeyer dan Moller (2009), mendefinisikan kepimpinan guru sebagai kemahiran guru untuk memimpin serta menjalankan tanggungjawabnya di dalam dan luar kelas. Para guru ini akan mengenal pasti masalah serta menyumbang kepada komuniti guru dan para pemimpin. Di samping itu, guru yang mengamalkan kepimpinan guru ini juga akan berusaha untuk mempengaruhi guru lain ke arah amalan pendidikan yang lebih baik dan lebih berkesan. Mereka bersedia menjalankan tugas dan tanggungjawab tanpa menunggu arahan dari guru besar. Sebaliknya, mereka tahu apa yang harus dilakukan berdasarkan matlamat yang hendak dicapai. Menurut Danielson kepimpinan guru adalah proses di

mana guru bekerjasama dengan fakulti, kakitangan, ahli komuniti lain serta persekitaran mereka untuk memperbaiki amalan pengajaran yang memperkayakan persekitaran pembelajaran dan membawa kepada pencapaian kelas yang lebih tinggi.

Bagi tujuan kajian ini, kepimpinan guru dapat dilihat dan diukur melalui tujuh dimensi kepimpinan guru yang dicadangkan oleh Katzenmeyer dan Moller iaitu Tumpuan Pembangunan, Pengiktirafan, Autonomi. Hubungan Kerjasama, Penyertaan, Komunikasi Terbuka, dan Persekuturan Kerja Yang Positif. Menurut Katzenmeyer dan Moller (2009), domain Tumpuan Pembangunan diuji untuk menguji budaya sekolah yang membantu guru dalam memperoleh kemahiran dan pengetahuan baharu serta menggalakkan untuk membantu guru lain belajar. Guru-guru diberi bantuan dari segi bimbingan dan panduan dalam kerjaya dan keperluan mereka. Domain Pengiktirafan dapat menguji budaya sekolah yang memberi pengiktirafan kepada guru dari segi peranan dan sumbangan yang telah di buat. Semangat saling menghormati dan prihatin wujud dalam kalangan guru. Domain Autonomi digunakan untuk menguji budaya sekolah dalam pemberian autonomi. Guru digalakkan untuk menjadi proaktif dalam membuat inovasi dan penambahbaikan. Selain itu, halangan diatasi dan sumber-sumber yang menyokong usaha-usaha guru turut dikenal pasti.

Katzenmeyer dan Moller (2009) menjelaskan domain Hubungan Kerjasama digunakan untuk menguji kerjasama dalam perkara-perkara yang berkaitan dengan pengajaran dan pelajar. Contoh, guru membincangkan strategi berkongsi bahan-bahan,

atau hasil pemerhatian dalam satu bilik darjah antara satu sama lain. Domain Penyertaan pula digunakan untuk menguji budaya sekolah yang melibatkan guru secara aktif dalam membuat keputusan dan mempunyai input mengenai perkara-perkara penting seperti pemilihan ketua panitia ataupun ketua pasukan. Muijs dan Harris (2007), membuktikan bahawa penyertaan aktif dalam proses membuat sesuatu keputusan mempunyai kesan positif terhadap pelaksanaan kepimpinan guru.

Menurut Katzenmeyer dan Moller (2009), domain Komunikasi Terbuka menguji kesediaan sekolah dalam menerima dan menghantar maklumat yang berkaitan dengan keberkesanan fungsi sekolah secara jujur dan terbuka. Muljs dan Harris (2007), membuktikan bahawa komunikasi yang berkesan dalam kalangan ahli masyarakat sekolah mempunyai kesan positif terhadap pelaksanaan kepimpinan guru-guru yang terlibat. Guru-guru dimaklumkan mengenai apa yang berlaku di sekolah. Oleh itu, guru-guru mudah berkongsi pendapat dan perasaan dan tidak dipersalahkan apabila berlaku kesilapan. Domain Persekutaran yang Positif menguji tahap kepuasan umum terhadap persekitaran kerja. Guru-guru berasa dihormati antara satu sama lain, sama ada daripada ibu bapa, pelajar mahupun pentadbir. Guru melihat sekolah mempunyai kepimpinan pentadbiran yang berkesan. Pasukan yang dilantik secara rasmi ataupun tidak rasmi dapat bekerjasama secara berkesan demi keperluan dan kepentingan pelajar.

Melalui tujuh dimensi ini kepimpinan guru dapat dilihat secara menyeluruh kerana dimensi ini menerangkan maksud dan definisi kepimpinan guru melalui tugas

akademik juga bukan akademik (Katzenmeyer dan Moller, 2009). Ringkasnya, kepimpinan guru boleh ditakrifkan sebagai satu proses yang mempengaruhi kelakuan orang lain untuk mendorong mereka untuk bekerja ke arah matlamat yang mantap. Kepimpinan guru juga turut merujuk kepada kemampuan guru itu untuk mempengaruhi ahli- ahli kumpulan yang lain dengan tujuan mencapai sesuatu matlamat (Robbins, 2003).

1.11.6 Sekolah Rendah

Pendidikan di sekolah rendah mengambil masa enam tahun. Oleh itu, kanak-kanak sering memulakan pendidikan mereka di sekolah rendah pada usia tujuh tahun. Pendidikan sekolah rendah adalah kesinambungan pendidikan prasekolah. Di samping membaca dan mengira, pelajar akan turut didedahkan kepada subjek lain seperti Sains, Pendidikan Jasmani, Pendidikan Islam, Pendidikan Kesihatan dan Pendidikan Moral. Pada penghujung pengajian murid sekolah rendah ini, mereka akan mengambil Ujian Penilaian Sekolah Rendah (UPSR). Ujian peperiksaan ini akan menguji kemahiran murid dalam kefahaman, lisan serta penulisan bagi mata pelajaran Bahasa Melayu dan Bahasa Inggeris, penguasaan kemahiran Matematik serta memahami pelbagai konsep bagi mata pelajaran Sains.

1.12 Rumusan

Kajian ini dijalankan untuk mengkaji dengan lebih teliti tentang hubungan beban tugas guru dengan kepimpinan guru di sekolah rendah dalam daerah Perak Tengah. Selain itu. tahap beban tugas guru-guru mengikut pengalaman kerja guru akan turut dikaji. Domain-domain kepimpinan guru iaitu Tumpuan Pembangunan, Pengiktirafan, Autonomi, Hubungan Kerjasama, Penyertaan, Komunikasi Terbuka, dan Persekutaran Kerja Yang Positif turut ditetapkan dalam kajian ini. Selain itu, batasan-batasan kajian yang meliputi tempat kajian, sampel kajian dan aspek kajian yang dipilih turut dinyatakan dalam bab ini.

